

Eduard Bass

Eduard Bass (vl. jm. Eduard Schmidt) | novinář, publicista, reportér, spisovatel, dramatik, autor písňových textů a kabaretiér, narozen **dne** 1. 1. 1888, Praha, zemřel 2. 2. 1946, tamtéž.

Eduard Bass se narodil jako syn majitele kartáčnické firmy na Smíchově. V roce 1905 ukončil studia na staroměstské obchodní akademii. Následně podnikl cestu do Belgie a po návratu šel studovat chemii na pražskou techniku. Na podzim 1906 studoval dočasně na technice v Curychu. V letech 1906-16, kdy pracoval jako obchodní zástupce otcovy firmy, podnikl nesčetné cesty do zahraničí. Navštívil Mnichov, Itálii, Berlín a Vídeň a všude ho ze všeho nejvíc zajímal svět kultury, zejména pak nejrůznější formy lidové zábavy, kabarety, šantány, tingltangly.

Již v roce 1907 začal Bass příležitostně vystupovat v Schöblově kabaretu v domě U Bílé labutě Na Poříčí, kde recitoval Gellnerovy a Šrámkovy básně (zde vznikl jeho pseudonym Bass, k čemuž ho inspiroval jeho hluboký hlas.). Od roku 1912 působil jako konferenciér v Lucerně a v letech 1913-20 vystupoval v kabaretu Červená sedma. Zpočátku studentská zábava zde dosáhla výborné literární a divadelní úrovně. Bass se postupně stal recitátorem, hercem, zpěvákem, písničkářem, autorem a překladatelem kupletů a šansonů i autorem drobných próz a jednoaktovek. V první světové válce byl ušetřen z válečných útrap, a díky tomu se stal písařem ve vojenské nemocnici na Hradčanech. V té době se oženil s herečkou a nadanou sochařkou Táňou Krykovou.

V letech 1916-17 byl Eduard Bass ředitelem kabaretu Rokoko a též psal do novin a časopisů: Nová doba, Právo lidu, Kopřivy, Humoristické listy apod. Po zániku Červené sedmy se svými spolupracovníky Jiřím Červeným a dalšími publikoval satirické kabaretní texty v edici Syrx, kterou řídil, a v letech 1919-20 redigoval satirický časopis Šibeničky. Některé své texty zhudebnil sám, jiné komponovali: Karel Balling, Jiří Červený, Karel Pečke. Nejzdařilejší byly s Jiřím Červeným (**písnička mládí**), s nímž redigoval Kabaret, Sbírký Syrx aj. Sám vydával sbírku *Letáky* (politické a časové šansony od roku 1917).

Roku 1921 **pracoval** jako redaktor Lidových novin, kde **pracoval** jako fejetonista, reportér, soudnickář, kulturní zpravodaj, divadelní kritik a autor tzv. rozhlásků. V letech 1933-41 pak byl jejich šéfredaktorem. Během okupace byl Eduard Bass nucen přerušit svou novinářskou činnost a věnoval se téměř výhradně spisovatelství, psal díla posilující české národní vědomí. **Na sklonku války zemřela Bassovi žena.** Ihned po osvobození se stal znovu šéfredaktorem obnovených Lidových novin, které vycházely pod názvem Svobodné noviny. Pro nemoc však z redakce brzy odešel.

Vybrané dílo:

Pegas k drožce připřažený: Kuplety a popěvky (Praha 1916)

Jak se dělá kabaret? (Praha 1917)

Náhrdelník: Detektivní komedie o jednom aktu (Praha 1917)

Fanyka a jiné humoresky (Praha 1917)

Případ v čísle 128 a jiné historky (Brno 1921)

Klabzubova jedenáctka (Praha 1922)

To Arbes nenapsal, Vrchlický nebásnil (Praha 1930)

Umělci, mecenáši a jiná čeládka (Praha 1930)

Šest děvčat Williamsonových a jiné historky (Praha 1930)

Čtení o roce osmačtyřicátém (Praha 1940)

Cirkus Humberto (Praha 1941) - podle něhož napsal operetu Jaroslav Křička (1955, libreto zpracoval František Kožík).

Lidé z Maringotek (Praha 1942)

Pod kohoutkem svatovítským (Praha 1942)

Kázáníčka (Praha 1946)

I. Lexika

ČSHS

Červený, Jiří: *Červená sedma* (Praha 1959).

Dějiny české literatury: IV. Literatura od konce 19. století do roku 1945 (Praha 1995).

II. Ostatní

<http://jazyk.studentske.cz/2008/05/eduard-bass-1888-1946.html>

<http://www.spisovatele.cz/eduard-bass#cv>

<http://www.meredit.cz/eduard-bass-nejznamejsi-cesky-kabaretier/>

Lucie Kovářová